CURTEA DE JUSTIȚIE
A UNIUNII EUROPENE

Hotărârea Curții
în cauza C-698/23 P | AEPD/Parlamentul și Consiliul

Comunicat de presă nr. 165/26

Luxemburg, 17 noiembrie 2026

Prelucrarea datelor cu caracter personal de către Europol: Curtea confirmă inadmisibilitatea acțiunii formulate de Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD) împotriva modificării Regulamentului Europol

Dispozițiile tranzitorii ale acestui regulament a căror anulare a fost solicitată de AEPD nu modifică nici sarcinile, nici competențele acesteia și, prin urmare, nu îi afectează în mod direct situația juridică

După ce a constatat că Agenția Uniunii Europene pentru Cooperarea în Materie de Aplicare a Legii (Europol) păstra date cu caracter personal fără a le clasifica astfel cum prevede dreptul Uniunii, Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD) a adoptat o decizie prin care a obligat Europol să efectueze această clasificare în termenele stabilite sau, în cazul neefectuării clasificării, să șteargă datele în cauză. Câteva luni mai târziu, legiuitorul Uniunii a adoptat dispoziții tranzitorii care permit continuarea, în anumite condiții, a prelucrării datelor aflate în posesia Europol.

Întrucât a considerat că aceste dispoziții aduceau atingere independenței sale în calitate de autoritate de supraveghere și privau de efecte decizia sa, AEPD a solicitat Tribunalului Uniunii Europene să anuleze respectivele dispoziții. Acesta din urmă i-a respins însă acțiunea ca inadmisibilă.

În hotărârea pronunțată în această zi, Curtea de Justiție confirmă inadmisibilitatea acțiunii: spre deosebire de instituțiile Uniunii, AEPD trebuie să își justifice calitatea procesuală activă. Aceasta trebuie mai ales să demonstreze că dispozițiile contestate o privesc în mod direct și individual. Or, Curtea constată că dispozițiile nu au nicio incidență asupra naturii și a întinderii atribuțiilor încredințate AEPD, întrucât nu au modificat nici drepturile, nici obligațiile, nici competențele acesteia. Ele nu au modificat nici garanțiile de independență a AEPD și nici nu au anulat decizia pe care aceasta o luase în privința Europol. Prin urmare, dispozițiile contestate nu afectează în mod direct situația juridică a AEPD. Tribunalul a statuat, așadar, în mod întemeiat că acțiunea AEPD este inadmisibilă.

La 3 ianuarie 2022, în urma unei anchete, Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD), însărcinată cu supravegherea respectării normelor privind protecția datelor de către instituțiile și organele Uniunii, a adoptat o decizie împotriva Agenției Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol).

Această decizie se referea la păstrarea de către Europol a datelor cu caracter personal primite în exercitarea activităților sale. Într-adevăr, deși regulamentul care reglementa la acea vreme activitățile Europol[1] îi permitea acesteia să colecteze și să analizeze astfel de date, ea era obligată să respecte anumite norme, în special în ceea ce privește clasificarea persoanelor vizate și a datelor cu caracter personal referitoare la aceste persoane.

Or, AEPD a constatat că Europol păstra în mod continuu seturi de date cu caracter personal fără să stabilească dacă persoanele vizate se încadrau în categoriile prevăzute de regulamentul amintit. În opinia AEPD, această practică contravenea normelor privind reducerea la minimum a datelor și limitarea duratei de păstrare a acestora. Prin urmare, AEPD a obligat Europol să efectueze această clasificare în termen de 6 luni pentru datele nou-primite și în termen de 12 luni pentru cele pe care le deținea deja. După expirarea acestor termene, Europol avea obligația să șteargă datele.

La 8 iunie 2022, Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene au modificat regulamentul aplicabil Europol[2]. Ele au introdus printre altele dispoziții tranzitorii[3] care permit Europol să continue, în anumite condiții, să prelucreze date deja

primite în cadrul anchetelor penale în curs.

Întrucât a apreciat că aceste dispoziții tranzitorii ar ajunge să legalizeze retroactiv practicile de păstrare a datelor pe care le denunțase și să anuleze *de facto* decizia sa din ianuarie 2022, AEPD a sesizat Tribunalul Uniunii Europene solicitând anularea lor. În opinia sa, intervenția legiuitorului Uniunii aducea atingere independenței sale în calitate de autoritate de supraveghere.

Prin Ordonanța din 6 septembrie 2023[4], Tribunalul a respins acțiunea ca inadmisibilă. Acesta a considerat că AEPD nu avea calitate procesuală pentru a contesta dispozițiile tranzitorii în litigiu.

AEPD a formulat apoi recurs la Curtea de Justiție, solicitând anularea acestei ordonanțe și a dispozițiilor în cauză.

În hotărârea sa, **Curtea respinge acest recurs ca nefondat**, confirmând inadmisibilitatea acțiunii introduse de AEPD la Tribunal.

Curtea amintește că, deși AEPD este o autoritate de supraveghere independentă, **ea nu este o instituție a Uniunii în sensul tratatelor**[5]. Spre deosebire în special de Parlament, de Consiliu sau de Comisia Europeană, tratatele nu conferă AEPD dreptul de a formula o acțiune în anularea unui act al Uniunii fără să facă dovada calității sale procesuale active.

Un astfel de drept la acțiune al AEPD nu decurge nici din principiul echilibrului instituțional[6], care urmărește să garanteze respectarea sistemului de repartizare a competențelor instituțiilor Uniunii. Într-adevăr, acest principiu se aplică numai instituțiilor Uniunii, iar nu și organelor, oficiilor și agențiilor sale.

AEPD are totuși calitate de **persoană juridică**. Ea poate deci să solicite anularea unui act al Uniunii în condițiile prevăzute de tratate pentru acțiunile în anulare formulate de persoane juridice[7]. În acest sens, AEPD trebuie să dovedească cu precădere că actul contestat o privește în mod direct și individual. Condiția privind afectarea directă presupune îndeosebi ca actul respectiv să aibă efecte directe asupra situației juridice a AEPD.

Or, Curtea constată că dispozițiile tranzitorii în litigiu au modificat normele aplicabile prelucrării datelor deținute de Europol. În schimb, acestea nu au avut nicio incidență asupra naturii și a întinderii sarcinilor încredințate AEPD, întrucât nu au modificat drepturile, obligațiile sau competențele acesteia. Dispozițiile menționate nu au modificat nici garanțiile de independență a AEPD și nici nu au anulat decizia acesteia din 3 ianuarie 2022. În plus, Curtea arată că procedura care a condus la adoptarea dispozițiilor tranzitorii în litigiu nu a evidențiat elemente de natură să afecteze exercitarea în mod independent de către AEPD a competențelor sale.

În aceste condiții, Curtea confirmă aprecierea Tribunalului potrivit căreia dispozițiile tranzitorii în litigiu nu afectează în mod direct situația juridică a AEPD. **Prin urmare, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat că acțiunea este inadmisibilă**.

MENȚIUNE: Curtea de Justiție poate fi sesizată cu un recurs, limitat la chestiuni de drept, împotriva unei hotărâri sau a unei ordonanțe a Tribunalului. În principiu, recursul nu are efect suspensiv. Dacă recursul este admisibil și fondat, Curtea anulează decizia Tribunalului. Atunci când cauza se află în stare de judecată, Curtea poate să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul. În caz contrar, ea trimite cauza spre rejudecare Tribunalului, care este legat de decizia pe care Curtea a pronunțat-o în recurs.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție. Prezentarea situației de fapt și a cadrului juridic se raportează la data faptelor și are la bază dosarul cauzei.

Textul integral și, dacă este cazul, rezumatul hotărârii sunt publicate pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Traian Moga ✆ (+352) 4303 3732.

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „Curia Web TV" precum și pe „European Broadcasting Service"
✆ (+32) 2 2964106.

Rămâneți conectați!

[1] Regulamentul (UE) 2016/794 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 mai 2016 privind Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol).

[2] Regulamentul (UE) 2022/991 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2022 de modificare a Regulamentului (UE) 2016/794 în ceea ce privește cooperarea Europol cu părțile private, prelucrarea datelor cu caracter personal de către Europol în sprijinul anchetelor penale și rolul Europol în materie de cercetare și inovare.

[3] Articolele 74a și 74b din Regulamentul 2016/794, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul 2022/991.

[4] Cauza AEPD/Parlamentul și Consiliul, T-578/22 (a se vedea și comunicatul de presă nr. 134/23).

[5] Articolul 13 alineatul (1) TUE. Curtea subliniază de asemenea că, la adoptarea Tratatului de la Lisabona, statele membre au ales în mod intenționat să nu includă toate organele, oficiile și agențiile Uniunii, cum ar fi AEPD, printre entitățile care pot solicita anularea unui act al Uniunii fără a trebui să facă dovada calității lor procesuale active.

[6] Astfel cum a fost interpretat de Curte în Hotărârea din 22 mai 1990, Parlamentul/Consiliul, C-70/88.

[7] Conform articolului 263 al patrulea paragraf TFUE.